

Na osnovu čl. 74. i 130. Zakona o osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/17 i 103/21) i člana 12. Statuta Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 84/17), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, na 1. sjednici održanoj 21.04.2026. godine, donosi

PRAVILNIK O DOPUNAMA PRAVILNIKA O MINIMALNIM STANDARDIMA ZA IZRAČUN TEHNIČKIH REZERVI OSIGURANJA

Član 1.

U Pravilniku o minimalnim standardima za izračun tehničkih rezervi osiguranja („Službene novine Federacije BiH“, br. 99/17 i 53/19) u članu 1. iza riječi „premija“ dodaje se zarez i riječi: „metode i način izračuna rezervi za bonuse i popuste“.

Član 2.

Iza člana 6. dodaje se novo poglavlje IIa. i članovi 6a., 6b., 6c. i 6d. koji glase:

„IIa. REZERVE ZA BONUS I POPUSTE

Član 6a. (Pravila)

- (1) Rezerve za bonuse i popuste se oblikuju i izračunavaju odgovarajućom aktuarskom metodologijom u visini iznosa na čiju isplatu imaju pravo osiguranici sa osnove prava na:
  - a) učestvovanje u dobiti iz njihovih osiguranja, odnosno drugih prava na osnovu ugovora o osiguranju (bonusi), osim ako se za ta osiguranja oblikuje matematička rezerva,
  - b) buduće djelimično sniženje premije (popusti),
  - c) povrat dijela premije za nepotrošeno vrijeme osiguranja zbog prijevremenog prestanka osiguranja (storno).
- (2) Rezerva za bonuse iz stava (1) tačka a) ovog člana predstavlja obavezu društva po osnovu prava osiguranika po zaključenom ugovoru o osiguranju na učestvovanje u dobiti ostvarene iz ugovora o osiguranju, kada je takvo pravo predviđeno ugovorom o osiguranju ili uslovima osiguranja zasnovano na unaprijed utvrđenim pravilima raspodjele dobiti i može se koristiti isključivo za:
  - a) isplatu novčanog bonusa osiguraniku,
  - b) umanjenje dospjelih obaveza osiguranika.Sredstva rezervi za bonuse iz stava (1) tačka a) ovog člana ne mogu se koristiti za finansiranje troškova poslovanja društva niti za druge svrhe koje nisu direktno povezane sa realizacijom prava osiguranika na učestvovanje u dobiti iz zaključenog ugovora o osiguranju. Sredstva rezervi za bonuse iz stava (1) tačka a) ovog člana ne mogu se koristiti za osiguranje vlasnika vozila od odgovornosti za štetu prouzrokovanu trećim licima propisana posebnim zakonom.
- (3) Rezerva za popuste iz stava (1) tačke b) ovog člana predstavlja obavezu društva po osnovu stečenog prava osiguranika na buduće djelimično sniženje premije, u skladu sa unaprijed definisanim pravima iz uslova osiguranja, cjenovnika premije i ugovorom o osiguranju te se ista može koristiti isključivo za:
  - a) umanjenje buduće premije osiguranja na koju osiguranik ima pravo (jednogodišnje trajanje ugovora o osiguranju),
  - b) korekciju obračuna premije u narednoj osiguravateljskoj godini, a u toku trajanja ugovora o osiguranju (višegodišnje trajanje ugovora o osiguranju).

Sredstva rezervi za popuste iz stava (1) tačka b) ovog člana ne mogu se koristiti za isplatu novčanih sredstava osiguraniku, osim ako je takva mogućnost izričito predviđena ugovorom o osiguranju, uslovima i cjenovnicima osiguranja.

- (4) Društva ne mogu nakon zaključenja ugovora o osiguranju, retroaktivno utvrđivati, priznavati ili proširivati pravo na bonuse ili popuste iz stava (1) tč. a) i b) ovog člana radi formiranja ili korištenja rezervi.

Član 6b.

(Obračun rezervi za bonuse i popuste prema namjeni)

- (1) Društva su dužna rezerve za bonuse i popuste oblikovati, iskazivati i koristiti odvojeno po vrstama osiguranja i u zavisnosti od njihove namjene, i to kao posebne rezerve za:
  - a) učestvovanje u dobiti iz njihovih osiguranja, odnosno drugih prava na osnovu ugovora o osiguranju (bonusi),
  - b) buduće djelimično sniženje premije (popusti),
  - c) povrat dijela premije za nepotrošeno vrijeme osiguranja zbog prijevremenog prestanka osiguranja (storno).
- (2) Rezerva za povrat dijela premije za nepotrošeno vrijeme osiguranja zbog prijevremenog prestanka osiguranja (storno) iz stava (1) tačka c) ovoga člana, predstavlja iznos premije koji se vraća osiguraniku za nepotrošeno vrijeme osiguranja uslijed prijevremenog prestanka osiguranja i ista se obračunava samo za police osiguranja kod kojih, na datum obračuna, nije evidentirana:
  - a) bruto prenosna premija i/ili,
  - b) pasivno vremensko razgraničenje (prihod budućeg obračunskog perioda),
  - c) matematička rezerva u iznosu dostatnom za pokriće obaveza po osnovu povrata premije za nepotrošeno vrijeme osiguranja.

Član 6c.

(Oblikovanje rezerve)

- (1) Društvo je dužno oblikovati rezerve za bonuse i popuste u visini procijenjenih obaveza društva po osnovu ugovorenih proisteklih bonusa i popusta i povrat premije (storna) koji se odnose na obračunski period trajanja police osiguranja na koju osiguranici imaju pravo, a čija će se realizacija izvršiti u narednim obračunskim periodima.
- (2) Utvrđivanje rezervi iz člana 6b. ovog Pravilnika zasniva se na ugovornim odredbama, općim, dodatnim i posebnim uslovima osiguranja, kao i na dokumentiranoj poslovnoj praksi društva, u mjeri u kojoj društvo stvara obavezu prema osiguranicima.
- (3) Iznos rezervi za bonuse i popuste utvrđuje se primjenom konzervativnih aktuarskih i računovodstvenih metoda propisanih odredbama ovog Pravilnika uz dosljednu primjenu pretpostavki zasnovanih na pouzdanim i provjerljivim podacima.
- (4) Rezerve za bonuse i popuste podliježu redovnoj kontroli adekvatnosti, najmanje jednom godišnje i usklađuju se sa promjenama u obimu obaveza, rezultatima aktuarskih procjena i važećim regulatornim zahtjevima.
- (5) Dokumentacija koja se odnosi na metodologiju utvrđivanja i promjene visine rezervi mora biti potpuna, pregledna i dostupna Agenciji za nadzor na uvid.

Član 6d.

(Metoda obračuna)

- (1) Društvo je dužno rezerve za bonuse, popuste i storna iz člana 6b. ovog Pravilnika računati:
  - a. kao zbir očekivanih obaveza koje nastaju iz prava osiguranika propisanih u članu 6a. stav (1) ovog Pravilnika, na način da se za svaku od posljednje minimalno tri uzastopne godine u kojima je bilo isplata po osnovu bonusa / popusta / storna, uzima broj ugovora koji su zaključeni, a da i dalje pružaju pravo bonusa / popusta

/ storna i iste množi sa prosječnom vjerovatnoćom nastanka isplate. Tako dobijeni iznosi se zatim množe sa prosječnim iznosom isplaćenim po realizaciji prava na bonus / popust / storno. U posljednjem koraku, dobijeni iznos očekivanih isplata za svaku godinu razvoja se može diskontovati na sadašnju vrijednost na dan obračuna, nakon čega se sve diskontovane vrijednosti sumiraju u rezervu, prema sljedećoj formuli:

$$R_{BPS} = \sum_{i=1}^m \left(\sum_{j=0}^{i-1} N_j \right) * P_i * C_i v^{i-1}$$

gdje je:

- R_{BPS} – rezerva za bonuse, popuste i storna na datum obračuna (obračun se obavezno vrši na posljednji dan kalendarske godine, a može i u toku godine uz adekvatno prilagođavanje formule),
- m – broj posljednjih kalendarskih godina koje se koriste za procjenu (najmanje tri), pri čemu se godina obračuna (posljednja kalendarska godina) označava sa Y_{obr} , a prethodne godine se označavaju sa $Y_{obr} - 1, Y_{obr} - 2, \dots, Y_{obr} - m$,
- N_j , za $j = 0, 1, \dots, m$ – broj ugovora zaključenih u kalendarskoj godini $Y_{obr} - j$ po kojima su postojale potencijalne obaveze po osnovu bonusa / popusta / storna na posljednji dan te kalendarske godine,
- i – indeks godine razvoja,
- P_i – vjerovatnoća isplate bonusa / popusta / storna u i -toj kalendarskoj godini razvoja nakon zaključenja ugovora, koja se računa po formuli:

$$P_i = \frac{\sum_{k=i}^m n_{k,i}}{\sum_{k=i}^m N_k}$$

pri čemu je:

- $n_{k,i}$ – broj ugovora zaključenih u kalendarskoj godini $Y_{obr} - k$ po kojima je došlo do isplate bonusa / popusta / storna u i -toj godini razvoja,
- N_k – broj ugovora zaključenih u kalendarskoj godini $Y_{obr} - k$ po kojima su postojale potencijalne obaveze po osnovu bonusa / popusta / storna na posljednji dan te kalendarske godine,
- Sumiranje se vrši od $k = i$ do m jer za te godine postoji iskustvo isplata bonusa / popusta / storna,
- C_i – očekivani iznos isplate iz rezerve za bonuse / popuste / storna u i -toj kalendarskoj godini razvoja,
- v^{i-1} – diskontni faktor za i -tu godinu razvoja, koji se računa po formuli:

$$v^{i-1} = \frac{1}{(1+r)^{i-1}}$$

gdje je:

- r – godišnja kamatna stopa (stopa diskontovanja) koja odražava vremensku vrijednost novca, pri čemu se godišnja kamatna stopa (stopa diskontovanja) utvrđuje kao ponderisana na volumen ulaganja stopa prinosa na finansijsku imovinu društva, ista se utvrđuje odvojeno za životna i neživotna osiguranja,
- $i - 1$ – broj godina za koje se vrši diskontovanje, pri čemu se za prvu godinu razvoja ($i = 1$) ne vrši diskontovanje ($v^0 = 1$), jer se očekivane isplate u toj godini smatraju da dopijevaju u roku od jedne godine, a diskontovanje se vrši na sredinu perioda ili se primjenjuje uobičajena aktuarska konvencija.

- b. drugom pažljivo odabranom metodom u skladu sa Zakonom, aktuarskom strukom i pravilima osiguranja. Ukoliko se koristi druga aktuarska metoda, društvo je dužno dokumentovati korištenu metodu.
- (2) Ako je metoda iz tačke a) stava (1) ovog člana primjenjiva, a društvo koristi drugu aktuarsku metodu za izračun rezerve za bonuse / popuste / storna, društvo je obavezno napraviti izračun rezerve za bonuse / popuste / storna i po metodi iz tačke a) stava (1) ovog člana. Konačni iznos rezerve za bonuse / popuste / storna će biti veći od ova dva iznosa.
- (3) Rezerve za bonuse / popuste / storna moraju biti dovoljne za ispunjavanje razumno predvidivih obaveza koje će nastati nakon obračunskog perioda, a koje proizlaze iz ugovora o osiguranju i eventualno dodatnih ugovora vezano za bonuse / popuste / storna i to za sve vrste osiguranja, a kojima se društvo bavi.
- (4) Društvo će vršiti analizu dovoljnosti rezervi za bonuse / popuste / storna u prethodnim periodima, te u skladu sa tim rezultatima procijeniti potrebu dodatnog povećanja rezervi za bonuse / popuste / storna do iznosa koji zadovoljava uslov iz stava (3) ovog člana.

Član 3.

Društva su u obavezi uskladiti obavezne akte poslovne politike sa odredbama ovog Pravilnika u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu istog.

Član 4.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

**PREDSJEDNIK
STRUČNOG SAVJETA**

Damir Hadžić

Broj 01-02.1.-02-1-58-2/26 E

Datum: 21.04.2026. godine